

DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

INFORMATIE VOOR COMMUNICATIEBUREAUS/ LEVERANCIERS

Digitale toegankelijkheid is essentieel voor een inclusieve samenleving. Ziet een site of app goed in elkaar, dan kan elke bezoeker die gebruiken. Ook mensen met een (tijdelijke) beperking of leerproblemen. Voor communicatiebureaus en leveranciers die werken voor overheidsinstanties is digitale toegankelijkheid een ethische verantwoordelijkheid én een wettelijke verplichting.

Deze verplichting is vastgelegd in de Wet digitale overheid (Wdo) en het Besluit digitale toegankelijkheid overheid. Dit betekent dat alle websites, apps, documenten (die online komen) en andere digitale uitingen moeten voldoen aan de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1, niveau AA.

- Overheden zijn wettelijk verplicht om hun digitale communicatie toegankelijk te maken. Niet voldoen kan leiden tot juridische en reputatieschade.
- Toegankelijke content zorgt ervoor dat iedereen, inclusief mensen met een beperking, toegang heeft tot informatie.
- Hoe eerder toegankelijkheid wordt meegenomen in het proces, hoe minder kostbare correcties achteraf nodig zijn.
- Vanaf het begin rekening houden met WCAG-richtlijnen voor design, copywriting en techniek kan zorgen voor inclusievere communicatie volgens de wet.
- Een goed toegankelijke website scoort beter in zoekmachines en biedt een betere gebruikerservaring voor álle bezoekers.

Toegankelijkheid moet geen bijzaak zijn, maar een integraal onderdeel van elk (digitaal) project.

Hieronder staan de belangrijkste aandachtspunten voor werken aan digitale communicatie voor overheden.

1. Toegankelijk design
2. Toegankelijke copywriting
3. Digitale toegankelijke PDF's en documenten
4. Toegankelijke websites en apps
5. Toegankelijke video's
6. Blijf up-to-date
7. Handige links

1. TOEGANKELIJK DESIGN

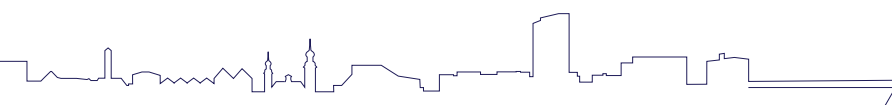
Een goed ontwerp is niet alleen visueel aantrekkelijk, maar ook gebruiksvriendelijk voor iedereen. Houd rekening met:

- Voldoende contrast (minimaal 4,5:1 voor tekst) en geen kleur als enige informatiedrager.
- Duidelijke, eenvoudig leesbare lettertypes en een minimale lettergrootte van 12px (bij voorkeur 16px of meer).
- Klikbare elementen zoals knoppen en links die groot genoeg zijn en voorzien van beschrijvende labels.
- Vermijden van flitsende elementen die epileptische aanvallen kunnen veroorzaken.
- Responsief design dat goed werkt op alle schermformaten en invoermethoden (muis, touchscreen, toetsenbord).

2. TOEGANKELIJKE COPYWRITING

Duidelijke, begrijpelijke content is essentieel. Schrijf op een manier die toegankelijk is voor een breed publiek:

- Gebruik B1-taalniveau om complexe taal te vermijden.
- Structureer teksten met korte alinea's, duidelijke tussenkoppen en opsommingen.
- Geef afbeeldingen, video's en infographics beschrijvende alternatieve teksten mee.
- Gebruik beschrijvende linkteksten zoals "Lees meer over digitale toegankelijkheid" in plaats van "klik hier".
- Zorg dat schermlezers de tekst in logische volgorde kunnen voorlezen
- Vermijd complexe tabellen zonder uitleg.

3. DIGITALE TOEGANKELIJKE PDF'S EN DOCUMENTEN

Veel overheidsinformatie wordt gedeeld via PDF's, maar deze zijn vaak ontoegankelijk. Houd rekening met:

- Gebruik kopstijlen (H1, H2, H3) in Word of InDesign voor een correcte structuur.
- Gebruik in InDesign 'artikelen' om de juiste leesvolgorde te generen
- Voeg alternatieve tekst toe voor afbeeldingen en tabellen in de metadata van de PDF.
- Controleer de leesvolgorde van de PDF en zorg dat schermlezers de inhoud in logische volgorde kunnen voorlezen.
- Zorg dat alle tekst kopieerbaar en selecteerbaar blijft en vermijd ingescande tekst.
- Test toegankelijkheid met de ingebouwde checker in Adobe Acrobat of PAC 3.

4. TOEGANKELIJKE WEBSITES EN APPS

Developers moeten zorgen voor een technisch toegankelijke digitale infrastructuur:

- Volg WCAG 2.1 AA-standaarden met semantische HTML, ARIA-labels en correcte koppenstructuren.
- Zorg ervoor dat alle functionaliteiten bedienbaar zijn zonder muis, bijvoorbeeld met het toetsenbord.
- Optimaliseer laadsnelheid en performance voor een betere gebruikerservaring en SEO.
- Test toegankelijkheid regelmatig met tools zoals Axe, WAVE of Lighthouse en met ervaringsdeskundigen.

5. TOEGANKELIJKE VIDEO'S

- Ondertiteling: Gesproken tekst moet ondertiteling hebben. Dit geldt voor zowel live als vooraf opgenomen video's. Ondertiteling moet synchroon lopen met de audio en goed leesbaar zijn.
- Audiodescriptie: Video's met belangrijke visuele informatie (zoals dia's, grafieken of acties zonder spraak) moeten een audiodescriptie hebben. Dit is een gesproken beschrijving van wat er in beeld gebeurt, bedoeld voor blinde en slechtziende gebruikers.
- Transcriptie: Een tekstversie van de gesproken en belangrijke visuele informatie moet beschikbaar zijn.
- Bedienbaarheid met toetsenbord: De videospeler moet toegankelijk zijn zonder muis, dus volledig met een toetsenbord of ondersteunende technologieën. Dit betekent dat afspelen, pauzeren en navigeren mogelijk moeten zijn via toetsenbordcommando's.
- Duidelijke bedieningselementen: De knoppen in de videospeler moeten goed zichtbaar en benoemd zijn.

- Geen automatisch afspelen: Video's mogen niet automatisch starten zonder dat de gebruiker dit wil. Als automatisch afspelen toch nodig is, moet het makkelijk uit te zetten zijn.
- (Voorbeeld Video | Platform Rijksoverheid Online)

6. BLIJF OP DE HOOGTE

- Werk volgens WCAG 2.1 AA-richtlijnen.
- Test en valideer toegankelijkheid op alle (digitale) producten.
- Volg trainingen in digitale toegankelijkheid om expertise op te bouwen.

7. HANDIGE LINKS

- [Digitoegankelijk: Wat is verplicht?](#)
- [Digitale inclusie | Digitale Overheid](#)
- [Agenda | Digitoegankelijk](#)
- [Meldpunt digitoegankelijkheid](#)
- [Informatie over de toegankelijkheidsverklaring](#)
- [Richtlijnen WCAG](#)
- [Wet- en regelgeving WCAG.nl](#)
- [Horizontale verantwoording besluit digitale toegankelijkheid overheid](#)
- [Jaarmonitor Digitale toegankelijkheid 2024 Jaarmonitor Digitale Toegankelijkheid 2024 - Jaarmonitor](#)

